

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-1223

3.12.2025

Protector Forsikring ASA

Bilansvar

Sammenstøt i rundkjøring med to felt – vikeplikt ved feltskifte – bal. § 8 – trafikkreglenes § 6.

Det oppstod sammenstøt mellom klager (buss) og motpartens bil i en rundkjøring med to felt. Begge kjøretøyene var etablert i rundkjøringen i kollisjonsøyeblikket. Motparten kom fra det innerste feltet og skulle ut av rundkjøringen, mens klager skulle videre til neste avkjøring. Sammenstøtet oppstod idet motparten krysset det (høyre) ytre feltet på vei ut av rundkjøringen. Foretaket erkjente 100 % ansvar under henvisning til at bussen var feilplassert utfra plasseringsreglene i trafikkreglenes § 6 nr. 1. Klager bestred ansvar og anførte at motparten brøt vikeplikten ved feltskifte, jf. bal. § 8. Nemnda kom til at klager måtte bære ansvaret for sammenstøtet, og viste til at klager ved å benytte feil fil for å svinge til venstre i rundkjøringen, brøt det angitte kjøremønstret som de øvrige bilistene, inkludert motparten hadde innrettet seg etter. Nemnda merket for øvrig at valg av regelsett ved kjøring i rundkjøring, avhenger av hvordan rundkjøringen er skiltet.

Saksfremstilling

Saken gjelder ansvarsfordeling etter sammenstøt mellom to kjøretøy i rundkjøring.

Sammenstøtet oppstod mellom klager sin buss (heretter kjøretøy A) og motpart (kjøretøy B) idet kjøretøy B var i ferd med å kjøre ut fra rundkjøringen samtidig som kjøretøy A skulle fortsette frem til neste utkjøringsarm.

Rundkjøringen har to felt både inn og ut i de kjøreretninger som er aktuelle i det foreliggende tilfelle. Kjøretøy B kom i indre fil og skulle gjennom $\frac{3}{4}$ av rundkjøringen. Ved utkjøring kjørte kjøretøy B fra indre fil og i retning av venstre fil i tofeltsvei ut av rundkjøringen. Kjøretøy A kom inn i rundkjøringen én arm etter kjøretøy B, og skulle også kjøre gjennom $\frac{3}{4}$ av rundkjøringen. Kjøretøy A plasserte seg i ytre, høyre felt i rundkjøringen. Sammenstøtet skjedde i ytre felt idet kjøretøy B skulle krysse dette på vei ut av rundkjøringen.

Det er ikke fylt ut fellessignert skademelding i saken. Det er fra foretakets side vist til video i saken, men denne er ikke fremlagt Finansklagenemnda i forbindelse med innsending av klagen. Klager har selv fylt ut skademelding med beskrivelse av hendelsesforløpet, samt supplert klagen med en betenkning fra trafikkrådgiver Ø.

Klager er forsikret i foretaket, og det er ikke opplyst hvilket foretak motparten er forsikret i. Foretaket har konkludert med at klager er ansvarlig i saken og har erkjent ansvar ovenfor motpart.

Klager har anført at motparten er ansvarlig for hendelsen. Kjøretøy A (bussen) kan i kraft av sin størrelse, ikke benytte indre (venstre) felt, uten samtidig å oppta plass i begge kjørefelt. Ved å benytte ytre kjørefelt gjennom hele rundkjøringen, unngår bussen feltskifte både ved inn- og utkjøring av rundkjøringen.

Bussen har videre benyttet retningsviser for å markere at den skulle til venstre (forbi avkjøringen sammenstøtet fant sted). Sammenstøtet oppstod som følge av at kjøretøy B holdt høy fart og således kjørt i strid med veitrafikklovens § 3.

Vikepliktsbestemmelsen ved feltskifte anføres å være ufravikelig og må tillegges avgjørende vekt i den foreliggende sak.

Foretaket har anført at klager er ansvarlig for sammenstøtet. Foretaket viser til at etter trafikkreglenes pkt. 6, svinging pkt. 1, så skal kjøretøy ligge i høyre felt ved sving til høyre og venstre felt ved sving til venstre. I pkt. 2, andre ledd, skal det på tovegs kjørebane ved sving til venstre kjøres så nært midten av kjørebanen som mulig. Klager (kjøretøy A) anføres å være feilplassert ved å ligge i høyre felt rundt hele rundkjøringen, da den skal ut av rundkjøringen etter å ha kjørt $\frac{3}{4}$ av denne.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretakets ansvarsdeling etter sammenstøt i rundkjøring er i samsvar med bilansvarsloven (bal.) § 8.

Utgangspunktet i bal. § 8 første ledd er at hver part bærer sin egen skade, med mindre skaden skyldes uaktsomhet fra den andre parten (a), teknisk svikt ved motpartens kjøretøy (b), eller at motpartens kjøretøy ikke ble kjørt i henhold til trafikkreglene (c). Er det slike forhold på begge sider, skal ansvaret deles, jf. bal. § 8 andre ledd.

Nemnda legger til grunn at begge kjøretøy befant seg inne i rundkjøringen da sammenstøtet inntraff, slik at bussens vikeplikt ved innkjøring var tilbaketrukket. Dette betyr at bussjåføren ikke har kjørt i strid med veitrafikkloven § 7 nr. 1.

Trafikkreglene har ingen særlig regulering av kjøring i rundkjøring. Det er omtvistet om skifte fra indre til ytre kjørefelt i en rundkjøring skal regnes som feltskifte som reguleres av trafikkreglenes § 8, jf. RG-2003-1129 og flertallet i FinKN 2015-332, eller om rundkjøring skal regnes som trafikkryss og reguleres av plasseringsreglene i trafikkreglenes § 6 nr. 1, jf. mindretallet i FinKN 2015-332 med henvisning til Rt. 1953 s. 347 og Statens vegvesens håndbok nr. 060 om plassering i rundkjøringer, og dessuten en enstemmig nemnd i FinKN 2025-632.

Nemnda mener valget av regelsett avhenger av hvordan rundkjøringen er skiltet. Hvis det før rundkjøringen er skilt som viser hvilken kjøreretning eller reisemål kjørefeltene er beregnet for, jf. skiltforskriften § 16, mener nemnda saken må løses etter reglene om veikryss og plasseringsreglene i trafikkreglenes § 6 nr. 1, jf. referansene nevnt i forrige avsnitt. Den aktuelle rundkjøringen – som er firearmet – har for hver inn- og utkjøring to kjørefelt. Alle feltene før innkjøringene har skilt som viser hvilken kjøreretning eller reisemål kjørefeltene er beregnet for, jf. skiltforskriften § 16. Motparten, som i dette tilfellet skulle mot K, lå korrekt plassert i venstre fil inn i rundkjøringen, gjennom den og for planlagt utkjøring. Klager lå derimot feilplassert i rundkjøringen da hans fil var merket som utkjøring rett frem (og til høyre). Ved å benytte feil fil for å svinge til venstre i rundkjøringen brøt klager det angitte kjøremønstret som øvrige bilister, inkludert motparten, hadde innrettet seg etter. Nemnda mener da klager hadde vikeplikt for motparten, og at klager således må bære fullt ansvar for sammenstøtet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Heike Kristine Bentsen (næringsrepresentant).